

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Adresa: Iași, str. Gh. Kirrescu, 17

Sub direcția unui Comitet

Anul X No. 2054—Marți 10 Decembrie 1913

Cuvântarea d-lui Take Ionescu

la inaugurarea bustului lui Gr. Patriciu

„Eram ministru pentru întâia oară, cind Patriciu a intrat în invățămînt și să-a început strălucita carieră în slujba culturii păturei tărănești.

Pentru a patra oară în guvern, imi este dat să asist la desvelirea bustului care are să perpetueze memoria celui mort atât de timpuriu. Apropierea acestor două date îmi dă dovada lungimei vremii care a trecut de cind s-a aratat primele manifestații ale organismului, care trebuie să se desvolte, cum s-a desvoltat într-un puternic instrument de muncă materială în slujba țărei și a coroanei. La mărire și strălucirea acestui organism, a partidului nostru politic Patriciu și-a închinat totată putința lui de inteligență și de inimă. Un singur lucru trecea la el înainte de dragostea pentru partidul nostru de 1908 încoace. Menit cum trebuia să fie menit, conservator democrat, acest lucru era scoala.

Grigore Patriciu nu s-a distins

în eraria scolară prin faptul că a făcut o politică oarecare, el s-a impus prin munca și o pricepere deosebită, calitate ce l-a ajutat să ajungă în scurtă vreme o podobă prețioasă a corpului profesoral, o binefacere pentru invățămînt.

Grigore Patriciu a trai puțin, dar a muncit mult, și cît a fost securul fir al vieții sale, eu unul l-am urmărit cu dragoste pe calea ce o străbatea, și am pînă indurerat, cind ne-a părăsit pentru totdeauna, lipsindu-ne de spiritul său distins.

Salut deci pe acei cari au infăptuit o inimioasă recunoștință, glorificind pe această modestă dar prețiosă luptător pentru binele obștesc.

Si cel mai mare elogiu ce-i putem aduce aci memoriei lui, este de a da dovada că înțelegem pe deantregul felul în care el știa să și facă datoria.

Pentru Patriciu ar fi fost o mare bucurie, dacă ar fi văzut cu ochii gloria strălucită în care se află România, sporită și asezată în seau-nul de arbitru al păcii. Româniul s-ar fi mindrit și Conservatorul-democrat s-ar fi înveselit. Patriciu și-a făcut datoria că a trăit. El merită acest bust și generațiunile viitoare se vor îmbărbăta privindu-l.

SOFIȘTI!

Nimic mai periculos în educarea publicului,—pe această cale largă care se numește gazetă,—de căt gazetari—sofisti, aci gazetari cari—de sigur conștiință mistifică datele, iau din întîmpinările zilnice numai acele fapte, din texte numai acele rînduri—care, izolate, să le poată îndrepta anumite concluzii, de sigur favorabile lor și patronilor lor.

Încă o probă evidentă de sofism gază-tăresc dă oficioul liberal, „Viitorul”, atunci cind legindu-se de afirmația șefului partidului conservator-democrat, — și anume că: guvernul de colaborare n'a condiționat neutralitatea României numai de cedarea Siliștrăi, — alăturaază această afirmație unei circulații diplomatică—acelei de la pag. 89 din „Cartea Verde”—circulară în care se spune că: „România va putea primi în toată liniește mersul ulterior al evenimentelor din Balcani”—în cazu cind „va dobuti Siliștră cu o linie de frontieră rezonabilă la Marea Neagră”.

Această elăturare o face, bine înțeleasă, pentru a dovedi falsitatea (?) afirmației d-lui Take Ionescu, — trăgind concluzia că — cu toată afirmația verbală de mai sus, rămîne scris, deci netăgăduit, că România se mulțumea cu Siliștră în schimbul neutralității.

Carioasă mentalitate! Revoltătoare reacție!

Evident că d. Take Ionescu n'a rostit condiționarea neutralității noastre numai de cedarea Siliștrăi.

D-sa a dovedit, că pe vremea cind nepuțincioșii și infirmii intelectuali îl insultau și-l calificau de „om de

ciza din ce epochă a evenimentelor balcanice datează, cea ce e netăgăduit important în cazul acesta — zicem, chiar din acest text reiese că este vorba, nu numai de Siliștră, ci și „de-o linie de frontieră rezonabilă la Marea Neagră”.

Ori, pentru că redactorul în chestie se face a-uita, înaintea războului de-al doilea balcanic, — răzbun care schimbă fața lăcașurilor, a schimbat — firește — și pretenția noastră, — cererile României consistau și într-o linie de frontieră „de la Siliștră la Cavașa”. — Iată, deci, că afirmația d-lui Take Ionescu rămîne, — guvernul de colaborare nu a condiționat neutralitatea noastră numai de cedarea Siliștrăi.

Si iarăși nu,—căci, după cum am spus, chiar în circulare diplomatică, de care vorbește redactorul liberal, e vorba încă de alte puncte; care într-o circulară nu puteau fi date de către succint, — e vorba încă de bisericile și școlile românești, din teritoriile cucerite, deci nu numai de Siliștră.

Cind s-a schimbat fața războului balcanic, evident, s-au schimbat și pretenția noastre... Dar nu de acestea vorbește oficiul liberal.

Rămîne deci că concluzia trasă de „Viitorul” e falșă și e izvorată din alăturarea de vorbe și documente, care de parte de a se contrazice, se întârasc.

Acea ce încearcă a face confruntare liberal, nu e corect, și întruchipează enofism — gază-tăresc, care, de departe de a rădica prestigiul unei gazeze, o scoobă în mociră cananurilor și gogorilelor, foilor menite să trăiască din ele și nu să deie directive și învățămînte masselor către care se îndreaptă, cum pretinde a face confratele „Viitorul”.

Dinu

NICI POLEMICI

M. din Botoșani, de 82 de ani, n'a murit, de moarte naturală, ci s'a sinucis.

Erevi cu început să optice refeta d-lui Bogdan-Dulcă se sinucid.

Un fost director al teatrului din București critică toatele prea scumpe ale artistelor de-acolo.

...Se găndește oare la dedesaburi?

Pentru întâia dată — scrie o revistă

— Edison și-a îngăduit o vacanță de două săptămâni și a căzut bolnav.

...Dacă venia la noi în ţară, se de-

prindea cu vacanțe mai lungi...

Un reporter al nostru a înregistrat în ultimul număr de ziare numeroase reușite universitare „cum laude”.

La universitate se scrie: „cum laude”.

Flacăra dă două fotografii: d. de Herz, înainte de reprezentarea „Burlacul” și una „după”.

Să se mai fi gădit autorul la poze după o astfel de cădere?

Se reia la teatrul național, Cafeneana mică”.

...In speranță că se vor mări încasările?

Se vorbește de o agitație evreiească la București contra filmului cinematografic „Manasse din Kracau”.

Așa e predestinat Manasse; cind nu vor unii cind nu-l vor ceta la...

ECOURI

Monumentul lui Heinrich Heine. — Viețwind 56 ani, sără să onoreze cu nici o suveniră pe unul din ei mai mari poeti ai ei, Germania a ridicat, în sfîrșit, încă Heine, prietenul monument.

Inaugurarea a avut loc la Frankfurt pe Main. Opera și datoria sculptorului George Kolmida. Subiectul, în bronz, înalt de doi metri, e cu total simbolic și e aşezat pe un soclu patrat de granit care poartă în relief capul poetului și inscripția: „Poe-

tul Heine”.

După ce doctorul Weigt, vice-primarul Frankfurtului, precum și alii oratori, au reamintit viața zbuciumată a poetului, numeroase coroane au fost depuse. Pe una din aceste coroane, oferită de un sindicat muncitoresc, era o inscripție prin care se celebra nu numai scriitorul și artistul care a fost Heine, ci și marele patriot care se strădănumi întreaga-i viață să facă o proprietate între Franța și Germania.

Vechimea Americii. — Cercetările fizante de la Muzeul La Plata, în America de Sud au avut drept rezultat descoperirea unor fosile omenești în straturile de pămînt din epoca terțiară.

Lucrul acesta are o importanță cu mult mai mare de cît s'ar părea. El dovedește în primul rînd că America este locuită tot atât de mult ca și Europa, adică de mai bine de cinci sute de mii de ani și confirmă odată mai mult credința că cele două continente au fost în trecut legate între ele.

Automobile. — În lumea întreagă se aflau în 1912 1.169.911 automobile. Mai mult de jumătate din ele 628.185 erau în Statele-Unite, 182.728 în Anglia, 89.185 în Franță, 70.000 în Germania etc...

OAMENI ȘI LUCRURI

Hysteria magna...

E destul de popular — ba chiar prea popular — cuvîntul medical de „hysterie”, de ale cărui înțelesuri se abuzează în literatură și în publicistică.

Sunt imprejurări sociale în care sensul cuvîntului devine mult mai larg și mai complex, putîndu-se aplica unor manifestări mai puțin populare.

Iată bună-oară cazul aceluia Peruggia care, într'un acces de straniu patriotism, răpește tabloul divină Mona Lisa, din galeria Louvreului pentru a-l înapoia Italia.

Dacă hipoteza sincerității este cea mai plauzibilă — cum par a crede mulți — gestul nu poate avea originea de căt în acea „hysteria magna” cu înțelesuri mult mai largi, cu ramificații sociale vaste și în contrast cu „hysteria minor”.

Iată, într-o altă ordine, întîmplările din Anglia, — în mediu sufragetelor ajunse într-un grad de teroare și de terorizare, care par a histeriza toată lumea.

Cercul e din ce în ce mai viuos. Excesele la cari se dădu enormele mișcări feministe, iau din zi în zi forme mai ciate și mai plăzibile — cum par a crede mulți — gestul nu poate avea originea de căt în acea

„hysteria magna” cu ramificații sociale vaste și în contrast cu „hysteria minor”.

Dar unde începe partea cea mai penibilă a dilemei, este cind e vorba de sanctii și de pedepsă.

Cazul d-nei Pankhurst — conducătoarea sufragetelor — este notoriu. Oîndă cei și a aplicat de repetate ori nu s'a arătat eficace. La rigorile justiției engleze d-na Pankhurst — și alte eroine din aceeași școală — a opus, cu o tenacitate fără părere — rezistență prin acte originale și tragică grevă a foamei, respingând orice încercare ca să fie alimentată cu forță.

Eliberată în repetate rînduri, pentru rațiuni de sănătate, luptătoarea n'a pregetat nici o clipă de a renunța campania de cuvîntări și excese, iar arestările merite reînnoite au dat unul și același rezultat: o acerbă grevă prin foame.

Soluția a găsit-o nu de mult ministrul Mac Kenna, într-o interpretare nouă a respectivului articol din lege. Eroina va face cele sase luni de închisoare pe rînd: cîteva zile de... post în temnită și cîteva zile în libertate, pentru a recăsiști forțele pierdute.

Iar între timp, sufragetele organizează mari demonstrații — pînă și în fața lojei regale la teatru — protestind în potrivă a torturării unei femei în numele Regelui Angliei”.

E un clasic exemplu de „hysteria mag-

ZIUA TRIUMFULUI

Discuția Mesagiului la Senat s'a încheiat cu discursul d-lui Take Ionescu.

Şeful partidului conservator-democrat a ținut să facă pe lingă expunerea obiectivă și luminoasă a politicii externe ca răspuns criticei d-lui Ion Brătianu, și o incursiune în domeniul faptelor personale, care sunt în strînsă legătură cu criza balcanică și cu politica guvernului.

Nu credem, că s'ar fi găsit un alt doilea om de Stat, care să poată suporta toate „micle mizerii”, ee și s'au făcut șeful partidului nostru. D-sa însă le-a suportat și le-a învins, pentru că și dădea sama că are o menire mai mare, pentru că știa că țara are nevoie de luminile lui în acele grele momente.

Dar faptul acesta ar trebui să fie bogat în învățămînt și să ne facă să incetăm odată cu apucăturile orientale în politica internă, pentru a nu suferi consecințele ei în politica externă și a lovi astfel în aspirații și interese mari ale neamului.

A fost o aluzie transparentă la acțiunea d-lui Nicu Filipescu în de-

cursul anului de dificultăți externe prin cari a trecut țara noastră. D. Nicu Filipescu a găsit că și poate face mendrele tocmai atunci, cind politica noastră externă necesită încordarea tuturor energiilor; d. Nicu Filipescu punea mai sus, interesele sale de politică personală, sau chiar gusturile sale pentru obiectele de artă industrială orientală, de către care se facea o dezvoltă cu bine o problemă politică de întîiul ordin.

S-i d. Take Ionescu a fost cel mai indicat să expună această parte a activității guvernului, căci mai ales asupra d-sale s'au îndreptat săgețile și cancanurile malicioase ale nepuțincioșilor.

D-sa a dovedit, că pe vremea cind nepuțincioșii și infirmii intelectuali îl insultau și-l calificau de „om de

NOTA ZILEI

Spiritu.

Amăritul confrate iașan „Cuvîntul” ride galben cite odată, încercind să facă spirit.

Iată o mostră:

„Așă că d. Dumitru Ionescu a fost numit subcomisar clasa III-a în poliția Capitalei.

Felicitorile noastre d-lui ministrul de interne pentru bine meritata avansare.

Cu același procedeu.. spiritul am putea concolea pe d. P. Carp, pentru că între recentele politice protestate găsim pe un omom al d sale. Notați: Carp un simbol Negruzi oare-care. Iar pe d. Neculai Filipescu, fostul ministru al domeniilor, l-am felicitat pentru înscrierea sa în echipa măturătorilor, cu stat luanar. Ori e... alt Niculai Filipescu?

De切 spirit de acesta foarte ieftin se găsește și la bacanul din colț. De aceea și

KALODONT

PASTĂ DE DINTI

devânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DRUGUERII etc.
F. A. SARG's SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris
Reprezentanți: Sam. Löhl, București.

pe de pregătire pedagogică, ca elevile absolvente ale școalelor profesionale „Rich Codreanu” din Birlad, unde se predă pedagogia infantilă și unde funcționează o școală de copii mici.

In genere metoda școalelor frebeliene a pus mila pe unele principii generale, dar suntem departe de a le vedea bine aplicate.

Formalismul sec, beția de cuvinte, trăgănarea prinderii adevărului; apoi oprirea, parecă, voită, a copilului de a zăbovi cu spineră adevărului, toate aceste reale au aruncat discredit asupra pedagogiei primare, își găsesc locul în pedagogia infantilă, unde răul ce se produce e și mai mare.

Pentru a se evita pe viitor asemenea role, și pentru a se întregi pregătirea profesională a maestrelor de la școlile de copii, va fi de absolută nevoie să se înființeze cursuri de perfecționare la luna de vară, în centre ca București ori Iași, unde să se oblige în special pe toate candidatii reușite la acest examen de capacitate și să se ia certificate că au urmat în mod serios cursurile și său perfecționat.

Alt chip de perfecționare ar fi să se alăture ca maestre stagiare pe lângă unele maestre titulare, repetate ca bune conducătoare și în urma unei inspectii speciale să se dea certificatul bun pentru examenul de definitivat.

Cit pentru stat ar fi cea mai nimerită măsură ca pe lângă cele 2 școli normale, ori pe la alte extinse secundare să se alipească o secțiune normală pentru formarea și prepararea de maestre la grădini de copii, urmând ca pe viitor numai din asemenea școli să se recruteze conducătoarele.

Cantă: Comisiunea a avut prilejul să constate că nu toate candidatii au o educație muzicală; întâi că muzica nu se predă pe la școala profesională de cît de acum un an, apoi chiar acele ce au urmat extinsele încă nu au prezentat o solidă pregătire muzicală. Comisia a fost foarte riguroasă în cercetarea muzicală și a respins o serie de candidatii; cum însă multe din candidatii n'aveau nici o prelucrare teoretică, de și posedau voce, a crescut că măsura cea mai bună de luptă va fi de a impune candidatilor reușite în seria aceasta de examen să facă un curs complimentar de canto, — repertoriul canticelor de grădini de copii — și să se ceară la definitivat loc un certificat că au urmat un asemenea curs.

Dacă astăzi e necesar cursul primar, pentru școalele micilor copii el e indispensabil. Nici nu ne putem închipui o școală infantilă cu maestre necințărate; ar lincezi întreg invățământul și clasa ar fi un mormânt, în loc să fie un prilej de lungă și întreagă recreare educativă.

Prin toate aceste măsuri se vor putea stări la viitoarele conducătoare mai multă însușiri profesionale, pe lângă cele proprii suflări, care sunt proprii fiecărei firi, nu se pot desvolta prin școală.

Vrsta legală. Pe dinaintea comisiunii au trecut candidatii plecând de la vrsta de 17 ani pînă la vrsta de peste 45 de ani. De sigur că asemenea lucruri nu se vor repeta, căci școala de copii mici nu e potrivită tuturor vrăstelor, și credem că ar trebui reglementată și vrsta candidatilor att în ceea ce privește minimum și mai ales maximum de etate.

Vrsta de 17 ani e prea mică, de și trebuie să se aibă în vedere și fizicul, întrucât influențează foarte mult stătătura propunătoarei în ținuta clasei.

Nu gresim cind vom fixa ca vrsta între 18—25 ani putindu-se cuprinde în această limită pe toate înțirziile cu studii sau cu plasarea socială.

Școala de copii mici, în felul cum s'a organizat la noi, răspunde la mai multe cerințe: a) unul național românesc de a înlesni cunoașterea graiului românesc în satele cu populație eterogenă. Această scop e parțial și vremelnic întrucât putem speră că învățuirea limbii române va fi o chestie pe 2—3 generații, nu mai mult și deci populația eterogenă va fi influențată prin toate ștările să și apropie graiul românesc, ca limbă de stat.

Potrivit acestui scop de romanizare, statul a înființat și va mai înființa școli de mici copii în regiunea Dobrogei vechi și nouă. Cele mai bune elemente vor fi trimise acolo ca să slujască statului ajutându-l în opera lui, după ce vor fi practicat o serie de ani în școli infantile. Nu începuturile vor fi obligate a face aceeași operă grea, auevoioasă și descurajatoare.

b) Dar școala de copii mici nu o cheamă și de cultura generală. Ele pot deveni un utilaj excelent în îndrumarea culturii la săteanul nostru, la orășanul meșter și ori funcționar și chiar la clasa ridicată, cari își poate plăti luxul unei gvernante.

Pentru acest al doilea scop, ele ar trebui să funcționeze pe lângă toate școlile

primare, ele fiind înțepătorul culturii primare, iar cursurile complimentare să își ul.

Primul rol al școalelor de copii mic noii îl vedem ca o scară de trecere la al doilea, care va fi cel general și statoric și va asigura viața permanentă a educației infantile ca prag de trecere la educația primară.

În rezumat propunerile noastre sunt:

1) Întocmirea unui program analitic a tuturor chestiilor ce se vor cere la examenul de capacitate pentru școlile de mici copii.

2) Înființarea unor cursuri de vară pentru pregătirea pedagogică a tuturor candidatelor reușite la acest examen de capacitate, fie în Iași ori în București, care să se ceară în mod inferior la examenul lor de definitivat.

3) Înființarea unui curs complimentar de canto, la care să fie obligate toate acele candidatii, cari n'au putut primi o instrucție muzicală în școala profesională.

4) Vrsta legală de admis la examenul de capacitate să fie de la 18—25 inclusiv /dră nici o dispensă/.

5) Înființarea de secțiuni normale pe lângă unele extinse secundare de fete de gradul II, ca să prepare pe viitoarele conducătoare de la grădinele de copii.

6) Intinderea claselor infantile la toate școalele primare din Regat, ca fiind necesare pentru soliditatea pregătirei din cursul primar.

Desvăluirea bustului
Gr. Patriciu — Birlad

Duminică 8 Decembrie s'a sărbătorit în Birlad desvăluirea bustului regală al profesor Gr. Patriciu. Serbarea a fost organizată cu prezența d-lui Take Ionescu și Alex. Badarenii ministri.

Înălțării la oarele 8 dim. un public numeros aștepează întâmpinarea înțăilor oaspeți; și în lant de trăsuri s'au îndreptat cu toții spre locuința d-lui Th. Emandi, seful conservatorilor-democrați din Turnova, unde s'a luat ceaiul.

Serviciul religios a început la oarele 10 a. m. și a fost oficiat de protoiereul județului asistat de alți preni și diaconi. Corul școalei Normale a făcut răspunsurile.

Discursurile au fost ținute în ordinea următoare: C. Nechita, președintele comitetului de organizare; care face biografia lui Gr. Patriciu și încredințează directorului școalei monumental; Chirileanu directorul școalei aduce elogii memoriei lui Patriciu și îi la păstrare bustul, I. Balmuș, institutor la școala de aplicație pentru profesorii săi; Stel. Caracudovici în o foarte caldă cuvințare pentru profesorul său Patriciu; Popescu, profesor de pedagogie în o substanțială cuvântare de grea sarcină ce-i vine de a continua opera lui Patriciu; protoiereul Delineanu pentru legătura dintre școală și biserică în lupta pentru neam și țară; Stere Enăchescu, directorul învățământului primar în numele ministerului de Instrucție, arătând partea lui Patriciu ca fost inspector și ca colaborator la revista România Viitoare. Gh. Gheorghescu în numele școalei normale „Vasile Lupu” din Iași se introduce cu constatarea ce face în Birlad să aiasă o mulțime de statui la fruntașii cetățeni, cari au desfășurat activitatea lor în diferite direcții: dr. Codrescu, Roșca Codreanu, Beloescu, Paladi, Manolachi Costache Epureanu, momentul eroilor de la 1877; în strășit și școala publică își are eroi săi vrednici ca I. Popescu și azi ca Gr. Patriciu, că n'a fost numat un sămânător de idei, ci a știut să umezească sămână spre a

ropește.

La urmă d. Take Ionescu relevă meritele lui Gh. Patriciu. Discursul șefului Il găsesc ceteitorii în prima pagină a ziarului.

La oarele 12 jum. serbarea s'a sfîrșit, ducând toată impresia unei înălțătoare serbări pentru Birlad, un centru de cultură în Moldova de jos.

Dejunul s'a luat la d. Th. Emandi, și au fost oprită toți oaspeții ce au venit pentru serbarea de comemorare a lui Patriciu. S'au ridicat mai multe toasturi pentru d-nii și d. Th. Emandi, pentru d. Take Ionescu, pentru Alex. Badarenii etc.

După dejun s'a vizitat muzeul Saint-Georges, așezat în fața caselor d-lui Emandi, în Cetate Negru.

D. S. Georges e locotenent, dar având patima arheologică a isbutit să și formeze un muzeu foarte însemnat de arme, de obiecte uzuale, de ornamente, pește, vechi, documente.

Asistența a fost apoi fotografiată în fața muzeului; la oarele 3 jum. d-nii ministri Take Ionescu și Alex. Badarenii au mers la Zorleni și au vizitat „Orientalul Prințipele Ferdinand”, întovărășiti de

d-nii T. Emandi, St. Drăgănescu, S. Enăchescu și Victor Munteanu.

La oarele 7 jum. p. m. a fost recepție în saloanele prefecturei. Tot ce are Birlad mai ales: armata, tribunul, corpul didactic, autoritățile administrative și comunitatea au venit să salute pe distinși oaspeți. Un bufet bogat a stat la dispoziția publicului.

Toată asistența a condus apoi la gară pe d-nii ministri. Peronul gării era înțeșat de lume. Colonia greacă din localitate și drapelul a ieșit într-un timbruș de la sosirea d-lui Take Ionescu, zis Take Ionescu a ieșit din toate pieptările.

Trenul espres, la care s'a alipit vagoul ministerial, s'a pus în mișcare în următoarele neșrăvășită ale asistenței.

Pentru Birlad a fost o înălțătoare serbare și s'a adângat încă o pînă la însemnatatea sa culturală în țară.

R OMÎNIA
Judecătorul Sindic al Tribunăului Judecătorului Neamțu

Publicație de vînzare

Conform jurisulului Tribunalului Neamțu Nr. 9646 din 1913 se publică spre cunoștință generală că în ziua de 12 Decembrie 1913, ora 10 a. m. se va vinde prin licitație publică avearea falifului Menzel Blum, din Tg. Neamțu, consistind în articole de piele și țesătură evaluate la sumă de 7.741 lei.

Vînzarea se va face în Tg. Neamțu la magazinul falifului din strada Stefan cel Mare, în total și numai pe bani gata.

Judecător sindic, Gh. N. Bădărău.
No. 1678 din 5 Decembrie 1913.

INFORMAȚII

D-nii ministră Take Ionescu și Al. A. Bădărău cari au luat parte la ceremonia înălțării bustului profesorului Gr. Patriciu au plecat din Birlad cu expresul Iași spre București.

Cu același tren a plecat în Capitală, venind din Iași d. Gh. Lascăr secretarul general al ministerului de Culte și Instrucție publică.

Din creditul de opt mii de lei se va vota zilele a cetește în Parlament pe seama Ministerului de Culte și Instrucție publică, suma de 350,000 lei s'a destinat pentru clădirea unui local propriu al liceului de fete Oltea Doamna.

Din Berlin ni se scrie că în seara de 20 Decembrie stil nou a avut loc la hotel Esplanade o serată consacrată vieții și activității literare a Carmen Silviei.

Din ordinul ministerului de război s'a afișat la toate regimenterile, ordinul din 1902 al M. S. Regelat, prin care e oprită batalia în armată.

O delegație a funcționarilor de la administrație financiară, va pleca la București, pentru a se prezenta d-lui Mihail Ghiloman, ministru finanțelor, căruia îi vor transmite memorial prin care cer sporirea salarizării și acordarea de chirii.

Ministerul de Culte și Instrucție publică a acordat medalia Bene Merenti clasa I-a d-lui sublocotenent Saint-Georges din Birlad, care a organizat un muzeu în acel oraș.

Cercul de recrutare din Iași aduce la cunoștință tuturor d-lor ofițeri de rezervă și care domiciliază pe rază cercului de recrutare din Iași, că sunt rugați să facă cunoștință cercului, prin o carte poștală, adresă ce o au cum și funcție, nece să o cumpere. Această cerere se face atât în interesul cercului spre a-i pune controlul ofițerilor de rezervă la curent că și mai ales în interesul D-nealor, care sunt obligați prin art. 7 din Legea ofițerilor de rezervă de a comunica Cercului orice schimbare de domiciliu că și orice mutare dintr-un cerc în altul și care din diferite imprejurări au neglijat să facă.

Înălțarea se referă la orice ofițer de rezervă, superior sau inferior, combatanți sau assimilați, fie că și-au schimbat sau nu domiciliul în ultimul timp, de oare ce se găsesc mulți ofițeri cari, deși domiciliază pe rază acestui cerc de mult timp, dar nu au făcut cunoștință acestei cercuri, așa că nu se găsesc inscriși în contor.

La serbarea aniversară a școalei normale „Vasile Lupu”, la 30 Ianuarie, va vorbi din partea școalei d. dr. C. Ionescu.

La primărie s'a început întocmirea tabloului de autoare în bani și lemn, ce se vor acorda sarcinilor cu ocazia sărbătorilor.

S'au ivit cazuri de anghină difiterică în străzile Muzeelor și Lăpușneanu.

În cehia bonurilor sustrase de la administrația finanțiară, anchetă s'a terminat; funcționarii susținători ca pasăre bonurilor și achitarea lor, au plătit sumele incasate cu acele bonuri.

S'a acordat dreptul de a intra în străzile Muzeelor și Lăpușneanu.

■ ■ ■ In cehia bonurilor sustrase de la administrația finanțiară, anchetă s'a terminat; funcționarii susținători ca pasăre bonurilor și achitarea lor, au plătit sumele incasate cu acele bonuri.

■ ■ ■ In amfiteatrul licenței naționale a avut loc eri Dumineacă 8 Decembrie c. prelegerea d-lui dr. Zosin, pentru cultură generală pozitivă, despre Familie.

■ ■ Consiliul comunăl. — Membrii consiliului comunăl s'an intruit Simbătă, la orele 3 p. m. în sedință publică, sub președinția d-lui Mateiu Cătacuzino, primarul orașului.

Consiliul a votat încheierea unui imprimut de 500,000 lei, care să servească la transformarea palatului comunăl.

A respins apoi o transacție propusă de societatea Unionbaggesellschaft pentru sfârșirea unui proces.

In urma unui referat al Contenciosului, consiliul a aprobat o transacție cu d. Maximovici, pentru stingerea unui proces.

Membrii asociației medicofarmaceutice s'an intrunit Simbătă scăra fo adunare generală a membrilor societății Vultur. La ordinea zilei aprobarea gestiunii și alegerea nouului comitet.

■ ■ ■ Simbătă seara a avut loc banchetul anual al membrilor societății inginerilor din localitate.

■ ■ ■ In viitorul an 1913 1914 vor fi chemate în concentrare pentru instrucție și manevre următoarele contingentă și trupe:

Artleria și vînători; pentru concentrare de instrucție, contingentul 1909, 1906, 1903.

Artleria de cîmp, 1909 — 1906. — 10 Artlerie de cete 1909 — 1906, — 18.

Liceele agricole. — În întrunirea pe care a ținut-o Simbătă comisiașia întocmăea de Ministerul Instrucției, pentru reorganizarea învățământului agricol și care se renunță în localul acelui minister să luat ultimile dispoziții cu privire la aceasta.

Astfel s'a aprobat programele alcătuite de diferiți membri ai acelei comisiuni, după ce s'a cunoscut în comun, rămnind ca el să fie supusă discuției și votării de către consiliul general al Instiției și apoi de consiliul Permanent.

S'a discutat asupra admisiei elevilor și s'a hotărât a fi admisi de *plano* cei care vor avea patru clase gimnaziale. Cei care vor veni de la alte școli să vor avea mai puțin de 4 clase gimnaziale vor fi supuși unui examen asupra materiilor din cele patru clase gimnaziale.

Cum elevii vor fi interni, semi-interni și externi, negreșit că cei ce voiesc să fi bursiere deci interni, vor trebui să dea un examen special pentru aceasta.

Sau grupat apoi deosebitele materii asupra programelor cărora s'a discutat și s'a ajuns la aceea că fie care scoala va trebui să aibă cel puțin săse profesori într-un condiții anume pentru a putea preda acele materii.

S'a întocmit lista de materialul necesar școalelor acestora.

S'a hotărât cînd și cum să se facă lucrările practice de laboratorii, precum și secția la clasa.

S'a dispus că școalele acestea vor începe cursurile la 1 Septembrie și le vor termina la 15 Iunie, un o vacanță de 3 săptămâni la Crăciun și 1 săptămâna la Paști.

S'a examinat și programele școalelor inferioare de meserii. Ideea generală e că aceste programe vor putea rămlnea așa cum sunt, însă ar trebui schimbă modul lor de predare, adică a se mări personalul didactic al lor și a se încrește unele din acele studii unor specialiști.

Legea pentru organizarea liceelor agricole a deja întocmită și va trece negreșit în curând prin discuția Corpurilor Legiuitoră.

Comisiașia terminându-și lucrările să a despărțit cu credință că s'a întocmit niste programele cele mai bune condiții și că vor da roade foarte utile pentru societate.

Negreșit că totul rămîne subordonat condiției ca statul să dea mijloacele necesare pentru punere în aplicare a măsurilor acum luate.

D. Armășescu, șeful gării Iași, a cumpărat cu banii săi proprii și cu preț minim, 50 vagoane de lemn de fag, pe care le-a împărțit funcționarilor inferiori din gara Iași, cu prețul costului, spre a le veni în ajutor, rămnind ca această să se achite de plată lor în mici rate luate.

Funcționarii aduc mulțimi d-lui Armășescu, pentru facerea de bine.

Concertul Sliwinski. — are loc astă seară la ora 9.

Întrarea în sală, în timpul execuției, e cu desăvârsire opriță.

Pe lîngă școală din Hermeziu s'a înființat un curs de adulți și șezătorii se-rale cu sătenie.

Următoarele normaliste au fost numite cu titlu provizor, în jud. Iași.

D-ra Eugenia Manolio, învățătoare în postul II, la școala din Andrieseni.

D-ra Maria Capris, învățătoare în postul II, la școala din Voinești.

Preotul D. Dimitriu, la școala din Lunca-Voinești.

D. revizor scolar Lazar Grecea a plecat în inspecție în județ, pentru o săptămână.

Locitorul Const. A. Tansariu din Voinești plecând de acasă, a lăsat lîngă sobă pe copii săi, o fată de 3 ani și un băiat de un an și jumătate.

Întorcindu-se, a găsit copilasii cuprinși de flacări. Transportați la spital, copila a decedat din viață în chinuri groznică. Băiețelul se află în stare gravă.

Consiliul Comunal din Tg. Frumos, în sedință plenară a decis ridicarea măsurilor de turbare ce fusese aplicată speciei canine.

În ziua de 19 Decembrie curent, se va tine, în localul prefecturei de județ, licitație publică pentru vinzarea a 1212 arbori din pădurea Golăștii din Vale.

Societatea Pinea Saracilor. — Adunarea generală a Societății „Pinea Saracilor” din Iași, în sedință de la 21 Noembrie 1913 a dat descarcarea Comitetului de administrație, de gestiuni săpe anal finanțier 1912 | 913 care se rezumă, la venituri 16404 lei 65 bani, iar la cheltuielile pentru, personal, reparării localului cantinei, și casei Hertz, întreținerea cu mîncare și îmbrăcămîntă a 10 infirmi, 5 barbăți și 5 femei în micul azil înființat pe lîngă cantină, brana saracilor distribuită la cantină 13700 portii, 1604 kilo lemn, 1704 kilo pînă distribuită în timpul verii, și diferite ajutoare în bani, în total lei 12768 bani 30, lăsind un excedent în numerar de 3636 lei 35 bani.

A aprobat bugetul Societății pe anul financial 1913 | 914 votat de Comitetul societății, care, cuprinde la venituri 17186 lei 35 bani, iar la cheltuieli 12608 lei 47 bani.

A dat autorizare Comitetului Societății

și d-nei Președinte de a vinde prin buñă învoială sau prin licitație publică imobil situat în Iași strada Lascăr Catargi No. 10 donat societății de d. Vladimîr de Hertă; și

Aduce cele mai vîi și călduroase mulțumiri d-lui Alexandru G. Hinna pentru marele interes ce a pus într-o obținerea aprobării d-lui de Hertza în chestiunea vinzării imobilului donat.

La librăria Socec & comp. din Iași au sosit diverse calendare pe 1914.

In urma stîrnutării d-lui Th. Sandu, directorul școalei din Bucium și președintele cercului cultural, s'au puț basele unei bânci populare și în satul Dorobanțu com. Aronașan unde se simțea mare nevoie, nefind bânci în localitate.

În ziua de 6 a lunei ianuarie a avut loc adunarea generală și s'a votat statutele acestei bânci.

D. Voico a fost numit subsecretar la seviciul sanitar al județului.

D. Manea a fost numit agent sanitar permanent la Belcești, în locul d-lui Voico, permisat.

Ieri a avut loc, în localul Casei de ceteire din curtea bisericii Bărboi, adunarea generală a membrilor Ligii culturale, secția Iași.

S'an efectuat următoarele alegeri:

In locul d-lui profesor A. D. Xenopol, președinte a fost ales P. S. Arhieșul Antim Petrescu. În locul d-lui d-tor Mănicatide, vice-președinte a fost ales d. profesor I. Găvănescu. În locul d-lui C. Șumuleanu, secretar a fost ales preotul Cicerone Iordăchescu.

S'a discutat apoi asupra reorganizării Ligii și a acțiunii imediate ce trebuie dusă față cu evenimentele la ordinea zilei. S'a mai discutat despre fondurile Ligii și legătura cu centrala din București.

S'a decis ca în luna Ianuarie să se procedează la alegera unui casier, în locul d-lui N. Grigorescu care se va retrage. E sigur că alegerea de casier se va efectua în persoana preotului I. St. Popescu.

Numerosi elevi ai școalelor de adulți, care au dobîndit păňă în prezent cunoștințele cerute, dar n'au trecut însă în Octombrie examenul de fine de an și adresat Ministerului de instrucție rugămintea de a li se admite o sesiune de examen și în Ianuarie.

Date fiind stăruințile, pe care directorii acestor școli de adulți le depun într-o pregătirea elevilor lor, ministerul a decis a admite asemenea examene.

Judiciare. — Dl. N. Alexandrescu a cerut Tribunalului punerea sub interdicție a fratelui său Gh. Alexandrescu pensionar, din cauză de alienație mintală.

Al patrulea film din splendidă serie artistică Pathé-Frères din care s'a arătat pînă astăzi Mizerabilii, Roger la Honte și Regale aerului cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, reprezentă pe miraculosul său ecran astăseară Luni 9 Decembrie. „Brutalitate” (Une brute humaine) grandioasă desfășurare din viață modernă.

E una din cele mai splendide piese ale acestei serii de artă cuprinzînd senzaționale situații și emoționante scene care lasă adînc impresii asupra tuturor spectatorilor. Intreaga desfășurare cuprinde 5 acte și ele sunt reprezentate în toată Intregimea lor.

Prin saloanele cele mai bogate și printavenele cele mai abiecte ale Parisului, se desfășoară această dramă modernă.

„La brute humaine” e un film menit a face epochă în cinematografia actuală.

Această incomparabilă piesă, o adevarată capodoperă se reprezintă numai astă seară Luni 9 și mîine Marți 10 Decembrie.

Noul program viitor se reprezintă poimine Mercuri.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpateticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

Cofetăria TEODOR NEDEF

Face cunoscut onor. public redescărarea cofetăriei din str. I. C. Brătianu No. 154.

Sub conducerea și îngrăjirea d-lui NEDEF vechi specialist în branșa cofetăriei. Se primește comenzi pentru onomastice, logodne, botez și orice fel de ocazii, cu prețuri reduse.

Cu ocazia Sf. serbători, zilnic torturi, cozonaci și prăjitură proaspete și alese.

Laboratorul din nou amenajat este iluminat cu electricitate.

Renumitul magazin

CADERAS s'a mutat sub Hotel Continental, Piața Cuza-Vodă.

S. MAGDER
AVOCAT
Strada Capitan Păun No. 8

Dr. Suzana GROSU
Asistentă la clinica obstetrică
BOI DE FEMEI—FACERI

— Iași.—Strada Anastasie Panu No. 48

A dat autorizare Comitetului Societății

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniiei”

Serviciul Telegrafic

Anexarea Cretei la Grecia

Recunoșterea de puteri

Atena. — Se telegraftă din Kanea că consiliul Puterilor au făcut o vizită colectivă guvernatorului general al Cretei spre a-i declara că guvernele lor au recunoscut anexarea insulei la regatul Greciei.

D. Briand și guvernul francez

Saint-Etienne. — Într-un banchet, fostul prim ministru, d. Briand, a dat o definiție a politicei sale care înțelege că un guvern să se sprînje pe un partid dar să fie în serviciul tuturor cetățenilor. Oratorul a spus că nu va agrava dificultățile guvernului actual dar constată mai ales că, într-un termen de 3 ani, acest minister trebuie să facă o politică conformă cu ministerialele precedente.

D. Briand combată în mod viv, ca fiind umilitoare și periculoasă, ideea de a supune chestia legii serviciului de 3 ani la vîtoarea consultare electorală.

Tabloul „Gioconda” înăpoiat Franței

Roma. — În fața ministrului de externe, din San Giuliano, ministrul instrucției publice a remis ambasadorului francez, d. Barrère, tabloul „Gioconda” care a fost transportat la palatul Farneze.

Răscocale în Mexico

Mexico. — După un comunicat oficial, răzvrătitii au atacat ieri orașul Tampico.

Accident de automobil

Madrid. — Un automobil, în care se găseau mai mulți membri ai aristocrației spaniole, s'a răsturnat pe drumul de la Madrid înspre La Corogne, în imprejurimile capitalei.

Un călător a murit și patru sunt răniți, dintre care unul în mod mortal.

Doi dintre cei răniți sunt nepoții fostului prim ministru Moret.

Manopere bulgare

O dezmințire din sorginte greacă

Salonic. — Agenția telegrafică bulgăru mai continuă campania de defaimare în contra administrației noilor teritoriilor anexate Greciei. S'a publicat zilele trecute o notă datată din Petrie, „plină de minciuni, pe care o dezmințim cu toată energie și indignare”; Grecia nu s'a de dată la nici o violență.

Acstea stă false, sunt răspindite în scop de a face să se uite excesele Bulgarilor în Tracia apusă care au fost confirmate de curind chiar prin ziare „Politika” din Sofia.

In ceia ce privește dispariția celor 4 Români Macedoneni, ei au fost asasinați de Greci, cum insinuează Agenția Bulgară, ci de comității care au venit din teritoriul bulgar. Acest omor e o manopera bulgară în scop de a încerca să strice relațiile atât de cordiale care unește Grecia și România.

Ciocniri singeroase în Albania

Belgrad. — Ziarele sîrbesti au publicat că niște ciocniri singeroase au avut loc în zilele de 17 și 18 ale lunii ianuarie, pe teritoriul albanez, la apus de orașul Dibra.

Se presupune că e vorba de o luptă între partizanii guvernului albanez și partizanii lui Essad.

O declaratie a socialistilor bulgari

Sofia. — „Norod jurnal”, gazeta partidului socialistilor unificați, a publicat o declaratie a comitetului central al partidului, care cere convocarea imediata a Sobraniei, de oarecare guvernul trebuie să-și supună soarta lui, Sobraniei.

Descoperirea polițienescă în Rusia

Kiev. — O anchetă polițienescă care a tînuit 2 ani, a stabilit că în ținutul de apus, o organizație întinsă și sprijinită de medici se ocupă cu scutirea de la serviciul militar. La mai multe percheziții s-au operat și arestări în ultimele zile.

In Kiev și în ținuturile învecinate, corespondența a fost găsită.

Serviciul Telefonic

Consiliu de miniștri

București. — Mine orele 10 jum. dimineață, un consiliu de miniștri se va înține, la ministerul de interne sub președinția d-lui Maiorescu.

Politice

